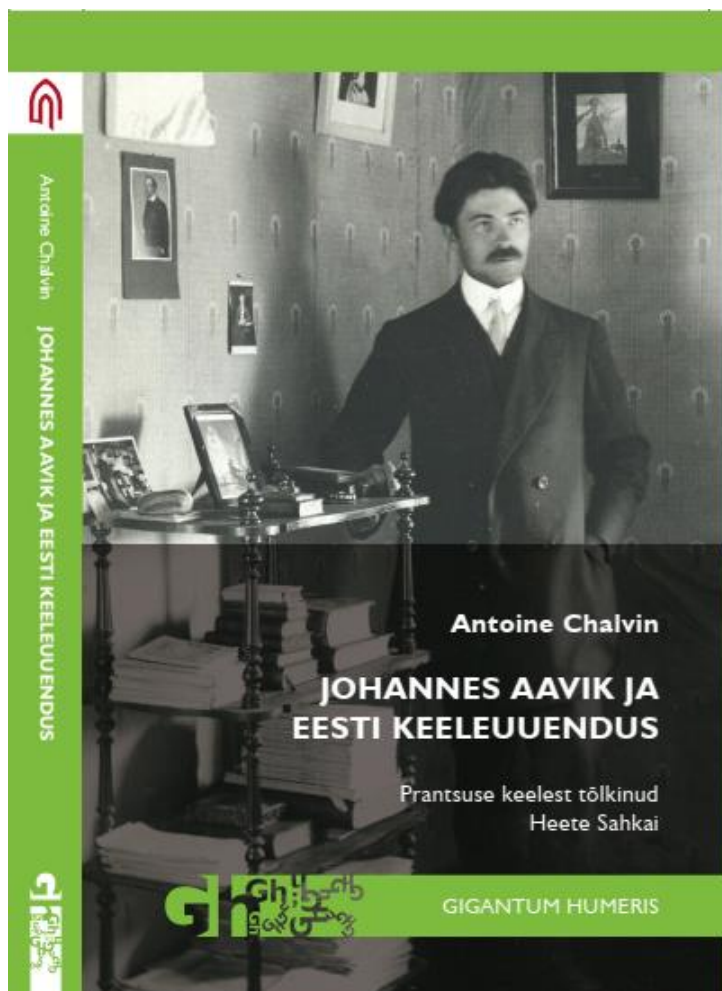

Olete oodatud raamatuesitlusele Viru keskuse „Rahva Raamatus“ Tallinnas 23. novembril 2023 kl 18.

Johannes Aaviku Seltsi ja Tallinna Ülikooli Kirjastuse koostöös ilmub

Antoine Chalvini

„Johannes Aavik ja eesti keeleuuendus“

Keeleuuenduse kirjastik B8

Autorilt on eestindatud väljaande eessõna.

Tõlkinud Heete Sähkai

Originaali tiitel:

Antoine Chalvin

Johannes Aavik et la rénovation de la langue estonienne

Paris: L'Harmattan, ADÉFO 2010

Raamatu väljaandmist on toetanud Eesti Kultuurkapital ja Prantsuse Instituut Eestis

Konsulteerinud Peep Nemvalts

Toimetanud Anti Saar

Küljendanud Sirje Ratso

Sarja makett: Rakett

Gigantum Humeris

Sarja nimetus, tõlkes “hiiglaste õlgadel”, on katke Bernard de Chartres’i lausest “oleme vaid kääbused hiiglaste õlgadel”, mille muutis kuulsaks Isaac Newton. Selle sarja raames avaldatakse koostöös ülikooli õppejõududega ja nende nõuandeid arvestades tekste, mis on aktuaalsed ja kergesti kasutatavad akadeemilises õppetöös.

Gigantum Humeris on terviksari, kuid iga teose valdkondlik kuuluvus on äratuntav kujunduse värvist. Gigantum Humerise toimetuskolleegiumina töötab kirjastuse üldkolleegium.

Antoine Chalvin (sünd 1966) on eesti keele ja kirjanduse professor Pariisi Ida Keelte ja Kultuuride Instituudis (INALCO). Lisaks käesolevale raamatule on ta avaldanud Prantsusmaal muu hulgas eesti keele õpiku (2011, koos Malle Rüütli ja Katre Talvistega), setode ajalugu ja kultuuri käsitleva raamatu (2015) ning eesti keele grammatika (2023). Tema peatoimetamisel ilmus Eestis mahukas eesti-prantsuse põhisõnastik (2023). Ta on tõlkinud prantsuse keelde arvukaid eesti ilukirjanduslikke teoseid, sh „Kalevipoja“, Jaan Krossi, Viivi Luige ja Andrus Kivirähki romaane, Jaan Kaplinski ja Doris Kareva luulet ning Arvo Valtoni ja Mehis Heinsaare novelle. Antoine Chalvin oli ka eestikeelse Vikipeedia algataja ja esimene kaastööline.

Raamatut tutvustavad tagakaanel kaks seltsi liiget:

Keelekirgliku tudengi huvist seletamatule nähtusele – Aaviku radikaalsete uuenduste suhtelisele edukusele – seletuse leidmise vajadusest välja kasvanud, kõrvaltvaataja kõrgendikult võrdlevi silmi ja terit meeli kirjutatud, doktori kraadiga pärjatud meetodiline uurimus. Chalvin avab üksipulgi Aaviku läbimõeldud ja sidusa teooria, mis „ilmselgelt ei ole pälvinud väärilist tähelepanu“, ning näitab, milline on ajaloos üksikisiku roll, mis võib sündida olude õnnelikul kokkusattumisel ja mis on miinuse pluss. Just meie kirjakeel – koloniaalkeelena tekkinud, saksa pastorite saksa liistude järgi loodud misjonitööriist –, mida nii sakslased kui eestlased aegade jooksul on vorminud-verminud, mis aga seeläbi on vaba „„keele puutumatus“ psühholoogilisest barjäärist“, võimaldas sellise paradoksaalse nähtuse sünni. Chalvin tõstab Aaviku kilbile: eesti keeluuendus on autori teada ainus süsteemne katse keelt estetiseerida, moodustades seeläbi omaette keeleuuenduse tüübi! Olgem Chalvini pärlid eesti keelde tõlkimise üle hõiskamani rõõmsad!

Anu Lamp

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunsti professor,
näitleja ja tõlkija

Põhjalikem, mahukaim uurimus Johannes Aaviku keeleuuendusest avab seoseid eesti keele ajalooga ning ta elukäiguga toonaseis ühiskonnaoludes, ta ajendeid ja eesmärgi. Autor näitab, kuidas maailmas ainulaadne Aaviku uuendustöö rajanes läbimõeldud süsteemil ja põhimõtetel, kuigi üksikasjus ilmselt ka ebajärjekindlust. Meetodiliselt on eritletud Aaviku uuendite levikut ja seda mõjutanud tegureid. Käsitus avardab kindlasti Eesti üliõpilaste teadmisi, olgu eesti filoloogias ja keeleteaduses või muilgi keeleõppekavadel. Ühtlasi leiab siit igaüks põnevaid vaateid eesti keelde, selle arendamise ja korraldamise – ent ka üldisemalt oivalise näite sellest, mida innovaatiline mõtleja võib saavutada kogu ühiskonna heaks.

Peep Nemvalts

Johannes Aaviku Seltsi esimees
Tallinna Ülikooli humanitaarteaduste instituudi vanemteadur,
teaduskeelekeskuse juhataja

Õnnitleme

tänavusi auliikmeist juubilare!

PAUL LAAN 95

ENDA NAABER 85

HANNU REMES 80

Muid keeleüritusi

IX mitmeteaduslik eesti teaduskeele konverents

Tallinna Ülikoolis **24. novembril 2023**. Vaata kava ja peagi ilmuvaid ettekannete ja töötubade lühitutvustusi [TLÜ teaduskeelekeskuse võrgukodust](#) ning registreeru TLÜ konverentsikeskuse [vormi kaudu](#) hiljemalt **15. novembril 2023**.

Wikipedia terminivõistlus kestab **10. detsembrini 2023**. Vaata täpsemalt [siit](#).

Sõnaus: esita oma roheline uudissõna **30. novembrini 2023**. Vaata täpsemalt [siit](#).

Võitjad selguvad 8. detsembril, Johannes Aaviku 143. sünniaastapäeval Vabamus.

www.aavikuselts.org

teave@aavikuselts.org
